

Nr. 22548/24.09.2018.

Tanügyi Szabad Szakszervezet
Udvarhely körzet
Kocs Ilona elnök figyelmébe

Tisztelt Elnök Asszony!

Figyelembe véve az Ön 2018. szeptember 15-én keltezett elektronikus levelét, az oktatási minisztérium által hozott intézkedésekre vonatkozóan, miszerint „a kisebbségek nyelvén történő elemi oktatásban a román nyelv és irodalomórát csak felsőfokú szakképzettséggel rendelkező tanárok taníthatják” a következőket szeretnénk az Ön figyelmébe ajánlani :

Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a szaktárca az érintettekkel való előzetes egyeztetés, konzultáció nélkül, vezette be a fentiekben említett szakmaiatlan, jogszerűtlen, meggondolatlan rendeletet, éppen ezért a mellékelt levéllel, kértük annak érvénytelenítését.

Továbbá, tekintettel arra, hogy térségünkben a román nyelv oktatása és főleg a diákok eredményei az egyik legkényesebb kérdés mind a mai napig, Hargita Megye Tanácsa prioritásként kezelte az elmúlt évek során, és kezeli a kisebbségi oktatás kérdését és fontosnak tartja az állam nyelvének elsajátítását a diákok körében. Viszont, az elmúlt évek és az idei év érettségi eredményeit megvizsgálva kijelenthető, hogy a Hargita megyei diákok nagy százaléka elsősorban a román nyelv és irodalom tantárgyból nem éri el az átmenő szintet az érettségi vizsgákon.

Sajnos az eddigi oktatáspolitikai nem vette figyelembe a kisebbség speciális nyelvi igényeit és nem garantálta, hogy a magyar ajkú diákok a többségi nyelvet második nyelvként (nem anyanyelvként) tanulhassák minden szinten.

Köztudott, hogy jelenleg az I-VI osztályok kivételével a román nyelv oktatása egységes tanterv szerint történik Romániában, annak ellenére, hogy a 2011-ben elfogadott 1-es számú oktatási törvény 46-os cikkelyének 2. illetve 4. bekezdése rendelkezik arról, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok számára a román nyelv és irodalom oktatása és számonkérése sajátos tanterv szerint történjék. A törvény adta lehetőségeket kihasználva, az új előírások alapján az előkészítőtől a nyolcadik osztályig kidolgozták a magyar iskolák, a magyar diákok számára román nyelv és irodalom tantárgyból a sajátos, specifikus

tanterveket, melyek a nyelvi kompetenciák kialakítására, a beszélt nyelv oktatására alapoznak, ám gyakorlatba ültetésük a mai napig elmaradt. Az oktatási tárca válaszevelei és ütemterve alapján 2021-ig lesz kidolgozva/bevezetve az új tanterv a VIII. osztályosoknak, és csak ezután kerül sor az új tanterv kidolgozására/bevezetésére a líceumi oktatásban résztvevő diákok számára. A szaktárcához intézett levelezéseink során kértük, hogy törvényadta jogaink figyelembe vételével történjen a román nyelv oktatása, számonkérése, új programok/tantervek/tankönyvek alapján minden szinten, az előkészítő osztályoktól a XII. osztályig.

Probléma, hogy nincs különbségtétel az államnyelv kisebbségi és anyanyelvi környezetben való oktatását illetően sem a tantervek, sem a tankönyvek szintjén, ami emberjogi szempontból megközelítve teljes mértékben diszkriminatív, illetve nincsen összhangban sem a romániai sem pedig az európai törvénykezés esélyegyenlőséget garantáló előírásaival. Ennek következményeként, a román nyelv tanítása arra korlátozódik, hogy nagy mennyiségű nyelvtani és irodalmi ismeret elsajátítását követelik meg a kisebbségi tanulóktól.

Úgy gondoljuk, hogy a magyar kisebbségnek szüksége van arra, hogy specifikus nyelvi igényeinek figyelembe vétele mellett tanulhassa az állam nyelvét, vagyis mindenekelőtt, másodnyelvként/nem anyanyelvként, olyan tantervek, tankönyvek, és más oktatási segédeszközök segítségével, amelyek nyelvi kommunikatív kompetenciáját olyan mértékben fejlesztik, amely mértékben az adott társadalmi, gazdasági, politikai, kulturális érvényesülés azt megkívánja. Éppen ezért az elmúlt évek során arra kértük a politikumot, a szaktárcát vezető minisztereket, hogy támogassák az állami és minisztériumi döntéshozó fórumokon azon törekvésünket, hogy **a sajátos, specifikus tantervek és programok, illetve az ezek szerinti számonkérés mielőbb érvénybe léphessen a kisebbségi iskolákban minden szinten, az előkészítőtől a XII. osztályig.**

Bár a megyei tanácsnak nem hatásköre ez a tevékenység, de évek óta kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a térségünkben élő magyar diákok megfelelő módon elsajátíthassák az állam nyelvét, hogy társadalmi szempontból értékes, hasznosítható tudást adjunk át gyerekeinknek, és ezáltal javítsunk az érettségi vizsgákon elért eredményeiken is. Éppen ezért a megyei tanács ifjúsági tevékenységeket támogató programjának keretében román nyelvoktatást elősegítő tevékenységeket is támogat, mint például: kommunikációs táborok, román nyelv-táborok, cseretáborok szervezését, az országos és érettségi vizsgákra

való felkészítők szervezését. Ugyanakkor a diákok cseretáboroztatása érdekében szorgalmaztuk testvértelepülési kapcsolatok kialakítását a Duna-delta és a tengerparti települések, valamint a Hargita megyei települések között. Ennek következtében ez év tavaszán kapcsolatot alakítottunk ki a Konstanca megyei Cumpăna község polgármesteri hivatalával, amelynek eredményeként a Felcsíki Kistérségi Társulás és Cumpăna község polgármesteri hivatala közötti partnerségi szerződés révén 20 Hargita megyei gyerekek nyílt lehetősége, hogy Cumpănan táborozzon 2018. július 30-agusztus 6 között.

A Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel, a Hargita Megyéért Egyesülettel és a Hargita Megyei Nevelési Tanácsadó és Erőforrás Központtal közösen elindítottuk a VII. és a XI. osztályos tanulók román nyelvtanulásának és tudásának a felmérését, amely által arra kerestük a választ, hogy hogyan vélekednek a diákok, szüleik és romántanáraik erről a kérdésről. A kérdőíves lekérdezés eredményeiről készült tanulmány, elérhető az alábbi linken <http://elemzo.hargitamegye.ro/studiu-privind-predarea-si-invatarea-limbii-romane-in-scolile-si-sectiile-cu-predare-in-limba-maghiara-ale-judetului-harghita/>.

Végezetül szeretném az Ön figyelmébe ajánlani az alábbi linket <http://www.hargitamegye.ro/hargita-megye/romannyelv-oktatas.html>, amelyen elérhetőek a románnyelv-oktatás témakörben megjelenő híreink, jelentéseink, levelezéseink, valamint a témakörhöz kapcsolódó tevékenységeink.

Tisztelettel,

Borboly Csaba

Csíksszereda, 2018. szeptember 17.